

Силабус курсу
Наукова педагогічна практика

Ступінь вищої освіти – доктор філософії (PhD)
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 015 Професійна освіта
Освітньо-наукова програма «Професійна освіта»
Рік підготовки – 2, семестр – 4
Компонент освітньої програми: нормативна
Кількість кредитів – 9
Консультації: четвер, 14.05, ауд. 211
Мова викладання: українська

Керівники курсу

доктор педагогічних наук, професор Горбатюк Роман Михайлович
доктор педагогічних наук, професор Мешко Галина Михайлівна

Контактна інформація: gorbaroman@gmail.com
meshko_o@ukr.net

Опис дисципліни

Наукова педагогічна практика є формою практичної підготовки майбутніх викладачів. В умовах реального педагогічного процесу здобувачі наукового ступеня доктора філософії розумітимуть, як на основі фактичних знань з певного предмета, базових психолого-педагогічних дисциплін за допомогою сучасних технологій, методів, форм і засобів навчання формуються професійні навички та вміння для вирішення конкретних освітніх задач. У результаті сформулюють потребу систематично оновлювати свої знання та творчо їх застосовувати. Крім того, під час наукової педагогічної практики у здобувачів вищої освіти продовжує складатися власний творчий стиль педагогічної діяльності.

Наукова педагогічна практика сприяє розвитку професійної самосвідомості, культури спілкування, формуванню теоретичного, практичного та особистісно-мотиваційного компонентів професійної компетентності практикантів.

Формування практичних умінь і навичок аспіранта здійснюється під час проведення лекційних, семінарських (практичних) занять, організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Під час такої практики виникає можливість апробувати результати досліджень, що проводяться аспірантом під час написання дисертаційної роботи.

Контент наукової педагогічної практики розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері професійної освіти, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-наукової програми.

Мета наукової педагогічної практики – удосконалити педагогічну компетентність здобувача вищої освіти на основі теоретичних знань, зокрема організовувати викладання дисциплін професійної освіти відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його нормативного, наукового та навчально-методичного забезпечення, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності студентів, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

Наукова педагогічна практика передбачає виконання аспірантом таких видів робіт:

- підготовку та проведення лекційних, семінарських (практичних) занять;
- підготовку навчально-методичного забезпечення проведення лекційних, семінарських (практичних) занять;

- розробку завдань та організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що викладаються;
- підготовку навчально-методичного забезпечення проведення модульних контрольних робіт з дисциплін, що викладаються;
- підготовку навчально-методичного забезпечення проведення залікових робіт та іспитів з дисциплін, що читаються;
- участь (разом з лектором) у проведенні заліків та іспитів для студентів відповідної спеціальності.

У результаті проходження наукової педагогічної практики в аспірантів повинні бути сформовані конструктивні, організаторські, комунікативні й дослідницькі вміння викладача закладів професійної освіти, необхідні для забезпечення провідних аспектів науково-педагогічної діяльності: навчального, методичного, виховного та дослідницького складників.

Структура практики

№ п/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Модуль 1. Викладацька діяльність аспіранта-практиканта	Здатність організовувати та проводити різні види навчальних занять	<ul style="list-style-type: none"> – вивчення нормативної бази освітнього процесу (Статут ТНПУ, Положення про організацію освітнього процесу в ТНПУ (http://www.tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2015/polojenia_pro_organizaciju_owsitniogo_procesu_2.pdf; Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Pol_ozhennja_pro_systemu_otsinjuvannja.pdf); – планування викладацької діяльності, підготовка до занять; – проведення навчальних занять за розкладом у закріпленій академічній групі; – проведення психолого-педагогічного аналізу відвіданих занять; виготовлення дидактичного матеріалу; – перевірка письмових робіт учнів/студентів; – проведення консультацій для учнів/студентів; – підготовка і проведення одного позааудиторного заходу з навчальної дисципліни.
2.	Модуль 2. Методична діяльність аспіранта-практиканта	Здатність аналізувати проведення різних форм організації освітнього процесу та різних видів навчальних занять, розробляти навчально-методичне забезпечення; підручники та посібники	<ul style="list-style-type: none"> – ознайомлення аспірантів з особливостями організації освітнього процесу у професійних закладах освіти (ознайомлення з освітньо-кваліфікаційною характеристикою фахівця, навчальним планом, розкладом занять тощо); – ознайомлення з кредитно-рейтинговою організацією навчальної дисципліни, що доручено викладати; – ознайомлення зі змістом освіти з обраного фаху (навчальні програми з дисциплін та робочі програми з навчальних дисциплін, підручники, посібники, методичні рекомендації); – участь аспірантів у засіданнях кафедр, методичних секцій, у роботі семінарів викладачів тощо; складання робочої навчальної програми дисципліни, що доручено проводити (планів окремих занять, завдань для самостійної роботи, завдань для поточного, модульного і підсумкового видів

			контролю тощо); – відвідування та аналіз занять викладачів кафедр та аспірантів-практикантів.
3.	Модуль 3. Виховна діяльність аспіранта-практиканта	Здатність конструювати зміст, форми, методи і засоби виховної, позааудиторної роботи, різні види педагогічної комунікації	– ознайомлення з організацією виховної роботи у закладах професійної освіти; ознайомлення з комплексним планом організаційно-виховної роботи закладів професійної освіти, планом виховної роботи на факультеті, в академічній групі; виконання обов'язків помічника куратора академічної групи; – планування виховної роботи в академічній групі; – відвідання та аналіз виховних заходів, що проводять інші аспіранти-практиканти; – підготовка і проведення одного виховного заходу; – психолого-педагогічне вивчення як особистості окремих учнів/студентів, так і колективу групи загалом; – складання психолого-педагогічної характеристики академічної групи.
4.	Модуль 4. Науково-дослідна діяльність аспіранта-практиканта	Здатність до застосування спеціальних технологій та методів управління у науковому дослідженні	– виконання індивідуальних дослідницьких психолого-педагогічних завдань протягом наукової педагогічної практики та складання відповідного звіту; – участь у роботі науково-методичних семінарів, науково-практичних конференцій кафедр, університету.

Літературні джерела

- Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ: Довіра, 2007. 205 с.
- Брюханова Н. О. Основи педагогічного проектування в інженерно-педагогічній освіті : [монографія]. Харків : НТМТ, 2010. 438 с.
- Васильєв І. Б. Професійна педагогіка: конспект лекцій для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей. В 2 ч. Ч.1. 4-е вид., перероб. і доп. Харків : [б. в.], 2003. 152 с.
- Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної л-ри, 2003. 320 с.
- Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної л-ри, 2005. 398 с.
- Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація: навчальний посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2006. 256 с.
- Гузій Н. В. Педагогічний професіоналізм: історико-методологічні та теоретичні аспекти: монографія. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2004. 243 с.
- Гороль П. К., Гуревич Р. С., Коношевський Л. Л., Шестопалюк О. В. Сучасні інформаційні засоби навчання. Вінниця : ВДПУ імені М. Коцюбинського, 2004. 535 с.
- Дячкова Т. В. Педагогіка професійно-технічної школи. Херсон : Айлант, 2003. 476 с.
- Жигір В. І., Чернега О. А. Професійна педагогіка. Київ : Кондор, 2010. 264 с.
- Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015 224 с.
- Коробов Є. Т. Професійна педагогіка. Сутність процесу розуміння навчальної інформації. Навчальний посібник. Дніпропетровськ : НМетАУ, 2007. 52 с.
- Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьєва, Г. І. Матукова. Київ: КНТ, 2014. 262 с.
- Мистецтво бути викладачем: практичний посібник / А. Брінклі, Б. Десанте, М. Флегм та ін. / за ред. О. І. Сидоренка. Київ: Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджментосвіти в Україні». 2003. 144 с.

- Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Київ: ЧП, 2007. 211 с.
- Педагогічна книга майстра виробничого навчання: [навч.-метод. посібник] / за ред. Н. Г. Ничкало. [2-ге вид., допов.]. Київ : Вища школа, 1994. 383 с.
- Роговська О. О. Професійна педагогіка : конспект лекцій з дисципліни «Професійна педагогіка» для студентів спеціальності 015 «Професійна освіта» денної та заочної форм навчання. Маріуполь : ПДТУ, 2019. 138 с. URL : <http://umm.pstu.edu/handle/123456789/17227>.
- Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості : підручник. Київ : Міленіум, 2006. 344 с.
- Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ: «Академвидав», 2014. 456 с.
- Чайка В. М. Основи дидактики: навч. посіб. К. : Академвидав, 2011. 238 с.

Політика оцінювання

- *Політика щодо дедлайнів та перескладання.* Роботи, які здано з порушенням термінів без поважних причин, буде оцінено на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модуля відбувається за наявності поважних причин.
- *Політика щодо академічної доброчесності.* Письмові роботи викладач перевіряє на наявність плагіату і допускає до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20 %.
- *Політика щодо відвідування.* Відвідування заходів та виконання завдань є обов'язковим компонентом освітнього процесу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1	30
Модуль 2	20
Модуль 3	20
Модуль 4	20
Захист практики	10

- Критерії оцінки:
 - ✓ «відмінно» – відповідність звітної документації програмним вимогам;
 - ✓ «добре» – деякі недоліки в оформленні звітної документації, хоча всі параметри звіту наявні;
 - ✓ «задовільно» – поверхове висвітлення матеріалів практики, наприклад, неглибокий аналіз матеріалів;
 - ✓ «незадовільно» – фрагментарне виконання поданих матеріалів.